

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक सीपीए-१४८४/सीआर-१२७५/एसईआर-५

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २० सप्टेंबर १९८४

पहा.—(१) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. सीपीए-१४८८/सीआर-२५१/एसईआर-५, दिनांक १७ एप्रिल १९७८.

(२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. सीपीए-१४८२/सीआर-८४८/एसईआर-५, दिनांक १ ऑक्टोबर १९८२.

शासन निर्णय

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. सीपीए-१४८८/सीआर-२५१/एसईआर-५, दिनांक १७ एप्रिल १९७८ अन्वये, चार लाखापेक्षा अधिक लोकवस्तीची ठिकाणे, जिल्हा मुख्यालये, ५०,००० वरील लोकवस्तीची ठिकाणे, नगरपरिषदा/तालुका/पंचायत समित्या यांची मुख्यालये या ठिकाणी काम करणाऱ्या राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना, त्यात विहित केलेल्या दराने घरभाडे भत्ता मंजूर करण्यात आलेला आहे. हा भत्ता ग्रामीण पातळीवर काम करणाऱ्यांना अनुज्ञेय नाही. अशा कर्मचाऱ्यांना घरभाडे भत्ता मंजूर करण्याचा प्रश्न काही काळ शासनाच्या विचाराधीन होता. शासन असा आदेश देत आहे की, दिनांक १ सप्टेंबर १९८४ पासून खेडे पातळीवर काम करणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना, तेथील लोकवस्ती विचारात न घेता, तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी अनुज्ञेय असलेल्या दराने म्हणजे वेतनाच्या ५ टक्केप्रमाणे दरमहा रु. १२५ या कमाल मर्यादेपर्यंत घरभाडे भत्ता मंजूर करण्यात यावा. मात्र शर्त अशी की, हे कर्मचारी कामाच्या ठिकाणीच राहात असले पाहिजेत.

२. ह्या आदेशासाठी "वेतन" ही संज्ञा, महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) नियम, १९८१ मधील नियम ९(३६) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे असेल आणि त्यात घरभाडे भत्ता देण्यासाठी शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. सीपीए-१४८२/सीआर-८४८/एसईआर-५, दिनांक १ ऑक्टोबर १९८२ अन्वये "वेतन" म्हणून समजण्यात येणारा महागाई भत्त्याचा भाग अंतर्भूत असेल.

३. वरील परिच्छेद १ मध्ये, कामाच्या ठिकाणी राहण्यासंबंधी विहित केलेल्या शर्तीबरोबरच, घरभाडे भत्ता, मुंबई नागरी सेवा नियम, खंड-२ च्या परिशिष्ट १७ मधील नियमानुसार, विनियमित केला जाईल.

४. शासन असाही आदेश देत आहे की, खाली दर्शविलेल्या कर्मचारीवर्गासाठी हे आदेश योग्य त्या फेरफारांसह लागू करण्यात यावेत :—

- (अ) खाली दर्शविलेल्या अनुदानित शैक्षणिक संस्थांतील पूर्णकालिक शिक्षक (हमी शिक्षकांसह) आणि शिक्षकेतर कर्मचारी—
  - (१) अशासकीय माध्यमिक शाळा,
  - (२) माध्यमिक शाळा यांना संलग्न असलेली कनिष्ठ महाविद्यालये.
- (ब) राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी प्राथमिक शाळांतील शासनमान्य पूर्णकालिक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी.
- (क) कृषि विद्यापीठाचे पूर्णकालिक कर्मचारी, तसेच पंजाबराव कृषि विद्यापीठाला संलग्न असलेल्या महाविद्यालय यांचे कर्मचारी.
- (ड) मान्यताप्राप्त अनुदानित आश्रमशाळा/मूलोद्योगोत्तर आश्रमशाळा यांमधील (नियमित वेतनश्रेणीत वेतन घेणारे) पूर्णकालिक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी.

५. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा अधिनियम क्रमांक ५), यातील कलम २४८ च्या परंतुकांन्वये प्रदान केलेले अधिकार व त्यासंबंधातील इतर सर्व अधिकार यांचा बापर करून, शासन असाही आदेश देत आहे की, जिल्हा परिषदांच्या पूर्णकालिक कर्मचाऱ्यांनासुद्धा हे आदेश योग्य त्या फेरफारांसह लागू करण्यात यावेत.

६. शासन असाही आदेश देत आहे की, हे आदेश खाली दर्शविलेल्या कर्मचाऱ्यांना लागू होणार नाहीत :—

- (अ) अंशकालिक कर्मचारी,
- (ब) नैमित्तिक कामगार,
- (क) गाव कोतवाल.

७. शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे; उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे; संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक; संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे; आदिवासी विकास आयुक्त, नाशिक यांना विनंती करण्यात येत आहे की, त्यांनी सदरहू आदेश, अनुदानप्राप्त स्थानिक संस्थांच्या तसेच सर्व संबंधित संस्थांच्या व्यवस्थापनांच्या निदर्शनास आणून द्यावेत आणि या आदेशानुसार कर्मचाऱ्यांना घरभाडे भत्ता दिला जाईल याची खात्री करून घ्यावी. ह्यासाठी देय होणारे सहायक अनुदान शासनाने वेळोवेळी मंजूर केलेल्या सहायक अनुदानाच्या नियमानुसार असेल, असेही त्यांनी व्यवस्थापनांना कळवावे.

८. राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना ग्रामीण भागात घरभाडे भत्ता मंजूर केल्यामुळे होणारा अतिरिक्त खर्च, "मागणी क्रमांक ९१—प्रमुख शीर्ष २६५—इतर प्रशासकीय सेवा—इतर खर्च (अकरा) ग्रामीण भागातील शासकीय कर्मचाऱ्यांना घरभाडे भत्ता" या शीर्षाखाली शासन शापन, वित्त विभाग, क्रमांक सीएनएफ-११८४/९९/बीयूडी-७, दिनांक १८ सप्टेंबर १९८४ अन्वये मंजूर केलेल्या एक कोटी रुपयांच्या आकस्मिकता निधी अग्रिमातून करण्यात यावा. आहूरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी ग्रामीण भागात घरभाडे भत्त्याच्या रकमेची (नियमित मासिक वेतन देयकात अंतर्भूत न करता) वेगळ्या देयकाद्वारे मागणी करावी आणि त्याचा खर्च आकस्मिकता निधी अग्रिमातून करावा. ही कार्यपद्धती नोव्हेंबर १९८४ ची (१ डिसेंबर १९८४ रोजी किंवा त्यानंतर चुकती करावयाची) वेतन देयके काढीपर्यंत अनुसरण्यात यावी. त्यानंतर घरभाडे भत्त्याची रक्कम मासिक वेतन देयकात काढावी आणि ती कार्यात्मक प्रमुख लेखा शीर्षाखाली खर्ची घालावी.

आकस्मिकता निधी अग्रिमाची भरपाई करण्यासाठी आवश्यक ती पुरवणी मागणी विधानमंडळाच्या आगामी अधिवेशनात सादर करण्यात यावी.

अनुदानित संस्था आणि जिल्हा परिषदा यांच्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत येणारा खर्च, संबंधित प्रमुख लेखा शीर्षाखालील ज्या उपलेखा शीर्षाखाली त्यांच्या सहायक अनुदानाचा खर्च खर्ची घालण्यात येतो त्या उपलेखा शीर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा.

९. परिच्छेद ७ मध्ये नमूद केलेले अधिकारी आणि विभाग प्रमुख यांनी आपले आठमाही/नऊमाही सुधारित अंदाज तयार करताना या निमित्ताने येणारा अतिरिक्त खर्च विचारात घ्यावा.

१०. या आदेशाची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

व्यं. दे. पानसे,

शासनाचे सह सचिव.

प्रत रवाना :—

महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र-१, मुंबई,
 महालेखापाल (लेखा), महाराष्ट्र-२, नागपूर,
 महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
 महालेखापाल-२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
 राज्यपालांचे सचिव,
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
 सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
 मंत्रालयीन सर्व विभाग,
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 मंत्रालयाच्या सर्व विभागांखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
 *प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई,
 *प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,
 *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
 *प्रबंधक, लोकायुक्त व उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
 शिक्षण व सेवायोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२० प्रती),
 ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२० प्रती),
 कृषि व सहकार विभाग (२० प्रती),
 आदिवासी विकास विभाग (२० प्रती),
 नगरविकास विभाग (२० प्रती),
 मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई,
 उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती,
 जिल्हा लेखापरीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी हिशेब, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जिल्हा अहमदनगर,
 जिल्हा लेखापरीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी हिशेब, कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जिल्हा रत्नागिरी,
 जनसंपर्क अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
 शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (२५ प्रती),
 सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक (प्रत्येकी १० प्रती),
 सर्व जिल्हा परिषदांचे शिक्षणाधिकारी,
 प्रशासकीय अधिकारी, पश्चिम महाराष्ट्रातील नगरपालिका शिक्षण मंडळे (पुणे/कोल्हापूर/सोलापूर या महानगरपालिकांची शिक्षण मंडळे, यांसह)
 सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
 संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक (२० प्रती),
 संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती),
 संचालक, आदिवासी संशोधन व शिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 आदिवासी विकास आयुक्त, नाशिक,
 सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,
 अपर आयुक्त, आदिवासी उपयोजना, नाशिक/नागपूर,
 सर्व समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-१,
 सर्व आदिवासी कल्याण अधिकारी,
 सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
 कुलसचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जिल्हा अहमदनगर,
 कुलसचिव, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,
 कुलसचिव, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला,
 कुलसचिव, कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जिल्हा रत्नागिरी,
 अधीक्षक, वेतन पथक, सर्व जिल्हे,
 सर्व जिल्ह्यांचे वरिष्ठ लेखापरीक्षक (शिक्षण विभाग),
 वित्त विभागातील सर्व कार्यासने,
 निवड फाईल, वित्त विभाग—एसईआर-५.

*पत्राद्वारे.

१९८४ चा क्रमांक

माहिती व मार्गदर्शनाकरिता प्रत रवाना.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

FINANCE DEPARTMENT

Resolution No. CPA-1484/CR-1275/SER-5

Mantralaya, Bombay 400 032, dated 20th September 1984

Read.—(i) Government Resolution, Finance Department, No. CPA-1478/CR-251/SER-5, dated 17th April 1978.

(ii) Government Resolution, Finance Department, No. CPA-1482/CR-848/SER-5, dated 1st October 1982.

RESOLUTION

Under Government Resolution, Finance Department, No. CPA-1478/CR-251/SER-5, dated 17th April 1978, the House Rent Allowance has been sanctioned to the State Government servants stationed at places with a population over four lakhs, District Headquarters, the places with a population over 50,000, the Municipal Towns/Talukas/Panchayat Samiti Headquarters, at the rates prescribed therein. The same is not admissible to those who are stationed at village levels. The question of sanctioning House Rent Allowance to them was under consideration of Government for some time past. Government is pleased to direct that with effect from 1st September 1984, the House Rent Allowance at the rates as admissible at Taluka headquarters, i.e. 5 per cent of the pay, subject to a maximum of Rs. 125 per month, should be sanctioned to Government servants stationed at the village level, irrespective of population, subject to the condition that the Government servant must be residing at the place of duty.

2. 'Pay' for the purpose of these orders will be the 'Pay' as defined in Rule 9(36) of the Maharashtra Civil Services (Pay) Rules, 1981, including the portion of Dearness Allowance treated as 'Pay' for the purpose of grant of House Rent Allowance, under Government Resolution, Finance Department, No. CPA-1482/848/SER-5, dated 1st October 1982.

3. Drawal of House Rent Allowance should be regulated in accordance with the rules contained in Appendix XVII of Bombay Civil Services Rules, Vol. II, besides the condition of residence at the place of duty, prescribed in para. 1 above.

4. Government is further pleased to direct that these orders should be made applicable *mutatis mutandis* to the following categories:—

(a) Full-time teaching staff (including guaranteed teachers) and non-teaching staff in the following aided institutions:—

(i) Non-Government Secondary Schools,

(ii) Junior College Units attached to the Secondary Schools.

(b) Approved full-time teaching and non-teaching Staff in recognised aided Private Primary Schools in the State.

(c) Full-time employees of the Agricultural Universities including employees of Colleges affiliated to the Punjabrao Krishi Vidyapeeth.

(d) Full-time teaching and non-teaching staff (drawing pay in regular pay scales) of recognised non-Government aided Ashram Schools/Post-Basic Ashram Schools.

5. In exercise of the powers conferred by the proviso to Section 248 of the Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samitis Act, 1961 (Maharashtra V of 1962) and all other powers enabling it in that behalf, Government is also pleased to direct that these orders should also be made applicable *mutatis mutandis* to the full-time Zilla Parishad Employees.

6. Government is pleased to direct that these orders shall not apply to—

(a) Part-time Employees,

(b) Casual Labourers,

(c) Village Kotwals.

7. The Director of Education, Maharashtra State, Pune; the Director of Higher Education, Maharashtra State, Pune; the Director, Tribal Welfare, Maharashtra State, Nashik; the Director, Social Welfare, Maharashtra State, Pune; Tribal Development Commissioner, Nashik, are requested to bring these orders to the notice of the Local Bodies and Managements of all the Institutions concerned to whom the grant-in-aid is admissible and ensure that the employees are paid the House Rent Allowance in accordance with these orders. They should inform the Managements that the grant-in-aid on this account will be paid in accordance with the rules for grant-in-aid sanctioned by Government from time to time.

8. The additional expenditure on account of grant of House Rent Allowance to State Government servants in Rural Areas should be debited to the Contingency Fund Advance of Rupees One Crore sanctioned under Government Memorandum, Finance Department, No. CNF. 1184/99/BUD-7, dated 18th September 1984, "Demand No. 91, Major Head, 265-Other Administrative Services—Other Expenditure-(xi) House Rent Allowance to State Government Employees in Rural Areas." The Drawing and Disbursing Officers should claim House Rent Allowance through a separate bill, debiting this expenditure to the Contingency Fund Advance. This procedure should be followed till the drawal of monthly bills upto November 1984 (paid on or after 1st December 1984). Thereafter, the amount of House Rent Allowance should be included in the monthly pay bills and should be debited to the functional Major Head of Account.

Necessary Supplementary Demand to recoup the Contingency Fund Advance should be presented in the ensuing Session of the Legislature.

In respect of employees of aided institutions, and Zilla Parishads, the expenditure should be debited to the Sub-Heads of accounts under the respective Major Heads, to which the expenditure on grant-in-aid to them, is debitable.

9. The Heads of Departments including the Officers, mentioned in para. 7 should take into account the additional burden on this account, while framing their Eight/Nine Monthly Revised Estimates.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

V. D. PANSE,
Joint Secretary to Government.